

i passende Forhold til de kvindelige Elevers Tal. Disse Lærere skal kunne gennemføre Undervisningen i deres Fag gennem alle Mellemklasser, og, om muligt, ogsaa i Realklassen og i Gymnasiet; og de skal i alt, hvad Undervisningen og Deltagelsen i Skolestyrelsen angaar, være stillede jævnsides med deres mandlige Kolleger. Lærerpersonalets Vægtværelse skal være fælles for baade Lærere og Lærerinder.

For Skoleaaret 1903—04 har Ministeriet tilladt Ansættelsen af følgende kvindelige Lærerkrafter:

Roskilde Katedralskole: 1 Lærerinde med 4 ugentlige Timer i Geografi.

Frederiksborg Statsskole: 1 Lærerinde med 3 ugentlige Timer i Haandarbejde og 1 med 4 ugentlige Halvtimer i Gymnastik.

Ronne Statsskole: 1 Lærerinde med 4 ugentlige Timer i Gymnastik og Haandgøring.

Aalborg Katedralskole: 1 Lærerinde med 5 ugentlige Timer i Historie og Haandgøring og 1 med 6 ugentlige Timer i Gymnastik: den første er tillige Inspektice.

Viborg Katedralskole: 1 Lærerinde med 4 ugentlige Timer i Regning, 1 med 5 ugentlige Timer i Dansk og 1 med 3 ugentlige Timer i Gymnastik.

Ribe Katedralskole: 1 Lærerinde med 8 ugentlige Timer i Gymnastik og 1 med 3 ugentlige Timer i kvindelig Haandgøring.

Horsens Statsskole: 1 Lærerinde med 2 ugentlige Timer i Geografi og 1 med 3 ugentlige Timer i Naturhistorie og Tegning.

For nu ogsaa at kunne lønne disse Damer for deres Virksomhed, forelagde Kultusministeren igaa Forslag til Lov om Lønninger af Overlærerinder og Lærere ved Statens højere Almenskoler og Sorø Skole og Opdragelsesanstalt.

En Overlærerinde skal ifølge Forslaget lønnes med 2400 Kr. aarlig, stigende hvert femte Aar med 300 Kr. til 3300 Kr. Lærere lønnes med 1500 Kr., stigende hvert tredje Aar med 200 Kr., indtil de har naaet 2100 Kr. Tre Aar derefter faar de et Paalæg paa 300 Kr.; men det er ogsaa Rosinen i Pølseenden. Lønnen stiger ikke over de 2400 Kr.

Svar

paa

Mine Jensens Spørgsmaal.

Mine Jensen fremkommer i sine „Bemærkninger“ med flere Spørgsmaal, som jeg gerne vilde prøve paa at besvare. Spørgsmaalene viser, at M. J. næppe kender Henry Georges Bøger, og at hun har misforstaaet adskilligt.

Først Ordet „Jord“. Naar H. G. taler om Jord, mener han ikke alene Landmandens Jord, men hele Jorden med alle dens naturlige Rigdomme: Hav og Søer, Fisk og Fugle og Markens vilde Dyr, Metaller og brugbare Mineraler, Agerjord og Byjord, kort sagt: alt det paa Jordkloden, som ikke skyldes os Mennesker. — Det er rigtigt, naar M. J. skriver, at der er Forskel paa den Jord, Byens høje Huse staar paa og mager Jord, der trods megen Flid, kun giver ringe Afgrøde. Og Jordværdiskatten vil ramme den værdifulde Jord efter dens Værdi, saa i en tætbeholdt By, hvor Grunden stiger, fordi mange har Interesse af at bo der, vil Jordrenteskatten blive høj, og paa den magre Jord, som har ringe Værdi, vil der kun blive lagt en lav Skat, netop saa lidt, som den Jord er værd.

Hvis vi, naar vi faar Jordværdiskatten indført, indretter det saaledes, at Enkeltmand kan faa Ene-Brugsret over en Del af Havet, lad os f. Eks. sige over Odense Fjord, saa han kunde drive al Handel og alt Fiskeri, saa vilde han nøjagtig komme til at skatte til Samfundets Kasse saa meget, som denne hans Fordel var stor til. — Ligesaa med Fiskeri i Indsøer og Aaer. — Men beholder vi alle den Ret til at udnytte Havets Rigdomme, som vi — saa vidt mig bekendt — har nu,*) har jeg, den enkelte, ingen Ret til at kræve en Del af min Næstes Udbytte, fordi han har arbejdet paa Havet, medens jeg

har haft mere Lyst til andet Arbejde. Dette vilde være et groft Brud paa Ejendomsretten, om jeg krævede Tiende af hans Arbejdsudbytte, naar han havde arbejdet paa et Sted, hvor jeg frit kunde skaffe mig det samme, som han havde skaffet sig.

Dernæst: Det er ikke H. G.'s Mening, at Jorden skal deles i lige store Dele, og hver tvinges til at arbejde paa sin Lod, hvad der vilde være et Indgreb i den personlige Frihed. — Nej! H. G. tænker sig Sagen gennemført paa en anden Maade, hvad enhver kan læse sig til i hans Bøger. Den enkelte Brugsret til Jorden bliver uantastet. Den kan afhændes fra den ene til den anden, gaa i Arv o. s. v. Men ingen kan sige, at han ejer Jord. Jorden er alles; hvert Menneske fødes med lige Ret til den. Enhver, det være sig i By eller paa Land, svarer en Afgift af det Stykke, han bruger, der staar i Forhold til Stykkets Værdi. Hvis det slet ingen Værdi har, svares intet. Jordværdiskatten gaar i den fælles Kasse, dels i Kommune-, dels i Statskassen, der der er rigeligt til alle offentlige Behov. Den Skat er retfærdig, fordi Jordværdien fremkommer ved Samfundets Vækst og derfor tilhører os alle, og det kan aldrig blive retfærdigt, at Enkeltmand har sat sig i Besiddelse af denne Værdi, selv om han har maattet laane Penge for at erhverve sig Jorden, saa vist som det er en blodig Uretfærdighed at holde Slaver, selv om vi havde sat os i Gæld til op over Ørene for at købe dem i dyre Domme.

Af det ovennævnte følger, at Staten ikke skal indløse al Jordejendom, altsaa heller ingen Kapitalbruge dem. Vi bliver simpelthen enige om at afløse den nuværende Jordejendomsret med en Brugsret, indfører en Jordværdiskat, paalignet efter hvert Jordstykkets Værdi, og afskaffer de nuværende Skatter, Told og lign. Afgifter.

H. G. jævner ikke alt ud i jævn Elendighed; kan en overkomme at bygge paa en dyr Grund eller drive en stor Landejendom, faar han frit Lov til det. Han betaler sin Jordværdiskat. Naar Samfundet, d. e. os alle, faar den, kommer det ikke os ved, hvor meget hver kan overkomme.

Endelig: Vore Beskyttelsesmænd anser Told for nødvendig for Haandværk og Industri. Chamberlain og Preussens Junkere anser Told paa Fødemidler o. a. m. for nødvendig, for at England og Preussen ikke skal blive Fæmterangsstater. Og Mine Jensen mener, at vore Handlende og Industri-drivende rettelig kunde kræve Erstatning af den Regering, der vovede at afskaffe Tolden. Der vilde være mere Mening i, at alle vi, der skal købe, krævede af vor Regering, at vi ikke vilde give mere for vore Varer, end de er værd, og at vi derfor snarest muligt forlangte at det Tyveri, som det jo i Virkeligheden er, naar vi ved Tolden tvinges til at give mere for Varen, end den er værd, holdt op.

Endnu blot en lille Bemærkning: Naar jeg har været til Valg, har jeg ingen Drukkenbolte set (derfor kan der gerne have været nogle), saa jeg synes, at man ikke behøver at gøre videre Anstalter for dem med Hensyn til Valgrettens Fratagelse. Men jeg saa faa Kvinder, og de, der var, kunde vel faa Lov til at interpellere, men ikke til at stemme. Jeg har det Haab, at vi Kvinder, naar vi faar vor borgerlige Ret, vil vedblive at haabe og tro paa Friheden, saa vi sætter „Frihed“ i det borgerlige Liv paa vor Fane. Det er dog Friheden for os selv, vi stadig har kæmpet for. Uden en fast Tro paa Friheden og en fast Vilje til at øve lige Ret gennemfører vi ikke H. G.'s Reform.

Skulde M. J. have faaet Lyst til at sætte sig ind i H. G.'s Tankegang, læs saa hans Skrifter! (Og jeg vil sige det samme til Utopia, hvis faa Ord, bl. a. de „stegte Duer“, viser, at hun grundig har misforstaaet Ordet „Jord“ og dermed det hele.)

Læs først „Arbejdets Kaar“; den er lettest tilgængelig for dem, for hvem H. G.'s Tanker er nye. Den koster 1.50. Den er ved at være udsolgt; men der kommer maaske ad Aare en Udgave Nr. 2; men jeg har et Par Eksp. liggaende, saa Bogen kan faas ved Henvendelse til mig.

Odense, 10. Oktober 1903.

Anna Lohse,

Kommunelærerinde, Allégade 34.

Skatteobjekter.

En Imødegaaelse af M. Jensens Art. i Bladets Nr. 20 vilde blive altfor vidtløftig. En Redegørelse for de Ideer, der ligger til Grund for den Ytring af A. Lohse, som M. J. tager til Udgangspunkt, vil derimod vistnok kunne paaregne Læsernes Interesse, og en saadan vil, om Redaktionen maatte ønske det, om nogen Tid kunne stilles til Bladets Disposition. — Her blot en Bemærkning med Hensyn til den „stigende Skala“, som M. J. trøster sig ved: Stigningen viser sig at standse ved de 100,000 Kr., og alene i København er der omkring 60 Personer med over denne Sum i aarlig Indtægt.

H. Th.

Ved Redaktionen Velvilje er jeg bleven sat i Stand til at besvare Frøken Lohses Artikel i dette Nummer.

M. J.

Svar til Anna Lohse.

Idet jeg takker A. L. for hendes Svar paa mine Spørgsmaal, vil jeg straks indrømme, at jeg ikke har læst Henry Georges Bøger, hvilken Mangel jeg dog snarest skal se at faa udfyldt.

At jeg holdt mig til Landmandens Jord, har sin Grund i, at jeg fandt det rettest at gaa ud fra, hvad der ligger os nærmest, vort eget lille Land, for ikke at tabe sig i altfor vide Horisonter; jeg synes det er til mindre Nytte at debattere om Reformer, som gælder hele Jordens Kreds.

A. L. føler sig sikker paa, at der vil blive rigeligt til alt offentligt Brug ved Jordværdiskatten. Det er muligt, men ikke bevist. Taget i saa vid Betydning, som hun anfører, vilde der maaske heller ikke blive mange Erhverv, som blev skattefri; dog mangler jeg Angivelse af f. Eks. hvordan Sagen stiller sig med Hensyn til Embedsmænd og de mange, der ved aandelige Erhverv, om man kan bruge det Udtryk, sidder inde med store Indtægter. Og hører Handelen med til Jordværdierne?

At det vilde gaa saa simpelt og let at faa Folk til at afstaa deres Ejendomsret, er dog maaske et Spørgsmaal. I en Tid, som har arbejdet paa at gøre Fæstejord til Ejendomsjord, og som nu arbejder paa at skaffe Husmænd Huse med Jord til Eje for at afløse Lejehusene, og i Byerne ved Byggeforeninger at gøre Lejere til Ejere (for at blive ved Danmark's Jord) kunde Utilbøjelighed til at gaa over fra Ejer til Bruger dog tænkes at være til Stede.

Og med Hensyn til Prioritetsgælden, som tidt gaar nær op mod Ejendommens Værdi — skulde den gaa med over ved Brugsrettens Indførelse, og Prioritetshaverne svare deres Del af Jordværdiskatten imod at faa deres Renter.

Og saa — om man fiskede nok saa langt ude paa det frie Hav, man maatte dog en Gang søge en Havn, og det er kostbart at bygge Havne, og at vedligeholde dem. Det vilde være ubilligt om de fiskende ikke skulde være med til Udgifterne.

Er det et groft Brud paa Ejendomsretten at hæve Tiende af andres Arbejdsudbytte, ja, da er der Grund til at dømme vore nuværende Forhold, hvor Stat og Kommune bestræber sig for at lægge Skatter efter hvers Ævne til at bære dem. Den, som kun betaler en halv Snes Kr. i Skat om Aaret, skulde han ikke kunne nyde godt af alle offentlige Institutioner, som: de smukke Kommuneskoler med deres fri Undervisning, Hospitaler, Alderdomshjem, velholdte Gader med god Belysning, Veje og Parkanlæg m. m. — for kun at nævne det kommunale, fordi andres Skat gaar op i hundreder og tusinder, og Udgiften hovedsagelig bæres derved. Og den, der betaler de høje Skatter, kan dog have vundet sit Arbejdsudbytte paa Felter, hvor alle kunde komme og gøre ligesaa. — Men, der er noget, der hedder Borgerpligter i det Land, hvis Beskyttelse og Love man nyder godt af.

Jeg skal kortelig bemærke, at jeg ikke har skrevet Handlende, men Haandværkere og Industri-drivende. — Handlende vilde vel finde sig tilrette under alle Systemer, det ligger i Handlens Natur.

At anføre de preussiske Junkeres Klassepolitik, forekommer mig ikke at passe, hvor der tales om almene Interesser. — Og, hvad Chamberlains Toldforslag angaar, der fremkommer i et saa frihandelsvenligt Land, som England er, viser det klart, at mod de Toldmure, som alle andre Stater har rejst, kan selv en stor og dygtig Nation som den engelske ikke klare sig; og der er Hensyn til deres Kolonier, som ikke vedrører os.

Naar A. L. kalder Tolden Tyveri, fordi den forhøjer Varernes Pris, hvordan vil det da gaa Mellemhandelen, som fordyrer Varerne i endnu højere Grad; og Toldindtægterne bliver dog anvendt til Skatteborgernes bedste. Faldt Tolden bort, vilde de direkte Skatter stige i betydelig Grad for at dække Tabet; det er da ogsaa værdt at overveje, thi de dyre toldpligtige Varer kan man spare paa; men den direkte Skat skal udredes.

Skatter, der ikke tyngede, og Tolden hævet for alle Jordens Lande — det er lyserøde Drømme; det klinger tiltalende nok, men mon ikke ogsaa der de mørke Magter vilde kunne kaste deres Skygger, som f. Eks. den fri Konkurrence med den stærkeres Ret, der har to Sider, — den ene Frihedens Herlighed, den anden de svages Tilintetgørelse. Men det fører os ind i Utopiernes Verden, hvor hver, efter sin egen Lyst, kan bygge en ny Himmel og en ny Jord, hvorpaa der er mere Lykke og større Dyder end paa den nuværende; men hvor vi mangler den faste Grund at staa paa.

I det jeg har nævnet om at fratage Dranken Valgretten, skulde Pointet ikke netop lægges paa, at han mødte drukken ved Valgene, men paa hans moralske Tilstand. Straffe for vanærende Handlinger berøver jo en Mand hans Valgret — og jeg vil spørge, om et eller to Tyverier maaske begaaede i den haardeste Nød, kan lignedes ved en Drankers Færd, med de Ulykker, den kan bringe over andre, og de onde Spirer, den nedlægger for kommende Slægter, foruden al den anden Fortræd, den kan afstedkomme. Skal man dog ikke en Gang ophøre med at stille Drukken skaben frem som et Palladium.

Ogsaa jeg haaber paa Valgretten, at vi Kvinder maa komme med i Arbejdet for Samfundet, og at vi vil søge at udvikle det altid friere, rigere, retfærdigere og mere humanit; og det naas ikke ved at bruge Øksen ved Roden.

Mine Jensen.

Eftsk. Jeg takker meget for Tilbudet om Bogen, men har skaffet mig den ad anden Vej.

Efterslæt fra Fællesmødet.

Da det er kommet mig for Øre, at den anden af D. K. S.'s Repræsentanter i Kvinderaadet, Fru Nørlund, ved Mødet i Rønne har udtalt sin Forbavelse over, at jeg ikke forud havde gjort hende bekendt med mit og min Mands Forslag om Referat i „Kvinden og Samfundet“ af Kvinderaadets Forhandlinger, saa maa jeg her i Bladet rette den Misforstaaelse, der ligger til Grund for Fru Nørlands Forbavelse, da jeg meget nødig vil staa for „Dansk Kvindesamfund“ som den, der har været illoyal over for Fru Nørlund.

Det omtalte Forslag var stillet af min Mand og mig som Medlemmer af Dansk Kvindesamfund, hvilket jeg udtrykkelig betonedes i den skriftlige Motivering, der oplæstes ved Mødet. Dette fremgik ogsaa af den Omstændighed, at min Mand var Medforslagsstiller; han er nemlig ikke Medlem af Kvinderaadet, end sige Repræsentant deri. Endvidere blev Forslaget jo fremført i „Dansk Kvindesamfund“, og ikke i „Dansk Kvinderaad“, hvilket særlig betegner Forslagets Karakter; thi her i „Dansk Kvindesamfund“ kunde det være stillet af et hvilket som helst Medlem, og først, hvis Forslaget var blevet vedtaget, havde det været Fru Nørlands og mit Hverv at fremføre det i Kvinderaadet paa „Dansk Kvindesamfund's“ Vegne.

Ragna Schou.

P. S. Angaaende Motiveringen til Forslagets Forkastelse vil jeg bemærke, at jeg selvfølgelig forud havde talt med Kirstine Frederiksen om Sagen, og at det var i fuldeste Overensstemmelse med hende, at Forslaget blev fremført.

*) dog med den Indskrænkning, der findes i den Bestemmelse, at hvert Lands Befolkning har Eneret til Fiskeri i en vis Afstand fra deres Lands Kyst.